

Veiligheid verdient prioriteit

Nieuwe Veilig Vakwerk-app draagt bij aan veilig werken

De Veilig Vakwerk app is een nieuwe app om de veiligheid op het bedrijf en op de werkplek te bevorderen. Werknemers krijgen werkinstructies op hun telefoon en kunnen ze online inzien. Het moet zorgen voor een verlaging van het aantal ongevallen door veiliger werken.

De ochtend voordat de medewerker bomen gaat zagen, kan hij via de Veilig Vakwerk-app even de bijbehorende toolbox doornemen. Waar moet hij ook alweer op letten? Heeft hij de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen bij zich? Hoe ziet de werkplek eruit? Dat is het idee achter de nieuwe Veilig Vakwerk-app. "De app is onderdeel van de nieuwe dienst Veilig Vakwerk van CUMELA Nederland en app bouwer Fiftytwo degrees North en is bestemd voor medewerkers voor het volgen van toolboxes en het uitvoeren van werkplekinspecties. Het moet de veiligheid op het werk bevorderen", legt projectleider Corina van Zoest van CUMELA Nederland uit. "Nu nog worden toolboxes op papier en voornamelijk in rustige tijden gegeven, maar als een werknemer in de winter wat leert over mest uitrijden, dan is die informatie bij hem in het voorjaar alweer grotendeels verloren gegaan. Deze app zorgt ervoor dat de medewerker actuele informatie meteen beschikbaar heeft."

Het idee is afkomstig van cumelabedrijf Jelle Bijlsma uit Gytsjerk. "Alle data verzamelen we al digitaal", vertelt beleidsmedewerker Marieke van Eijk, die zich onder andere met de veiligheid op het bedrijf bezighoudt. "Werkbonnen, urenadministratie, tankbonnen, dagrapporten, dus waarom ook niet de toolboxes en werkplekinspecties?", aldus Van Eijk.

Voordelen

Ze ziet veel voordelen bij het gebruik van de app. "Nu bestaan werkplekinspecties uit standaardlijsten, maar ik wil ze graag toegespitst hebben op bepaalde werkzaamheden. We hebben een grote diversiteit aan werkzaamheden, zowel langs de weg, op het water als langs het spoor. Wat heeft een medewerker die langs het spoor werkt aan een 'man-overboordprocedure? In een app kunnen vragenlijsten eenvoudig worden aangepast aan het soort werk."

Daarnaast is een toolbox via een app veel interactiever - en dus aantrekkelijker - aan te bieden, meent ze. "Medewerkers in onze sector hebben geen behoefte aan lappen tekst. Zo'n toolbox bomen zagen is veel gemakkelijker uit te leggen via een filmpje dan op papier met tekst en foto's. Het is aansprekend en informatie via een filmpje is veelal gemakkelijker te onthouden. Daarnaast kan een medewerker dat filmpje gemakkelijk even terugkijken op zijn telefoon als hij het even niet meer weet."

Simpel en gemakkelijk in gebruik

Het idee van de Veilig Vakwerk-app komt vanuit de sector zelf. "We hebben veiligheid hoog in het vaandel bij CUMELA en als leden met zulke ideeën komen, willen we graag de mogelijkheden bekijken", zegt projectleider Corina van Zoest. "Bij de ontwikkeling ervan is het vooral van belang dat de inhoud aansluit op de praktijk en dat de app simpel en gemakkelijk te gebruiken is."

De toolboxes die nu in Grondig staan, worden in tekst aangepast, zodat er geen eind hoeft te worden gescrold en de informatie behapbaar blijft; maximaal 500 woorden, drie meerkeuzevragen, aangevuld met filmpjes. De medewerkers krijgen feedback op hun antwoorden. Daarnaast kunnen ze ook zelf feedback geven. De app is nu in ontwikkeling en moet in januari 2018 beschikbaar zijn. Leden van CUMELA kunnen de app met korting kopen. Het definitieve aanschafbedrag wordt later dit jaar bekend. CUMELA is in elk geval voornemens om de prijs van de app zo laag mogelijk te houden, zodat de app ook voor bedrijven met een klein aantal medewerkers toegankelijk zal zijn.

Ook zorgt het voor meer bewustzijn bij de medewerkers, denkt ze. "Uitvoerders weten wel hoe zo'n vragenlijst in te vullen, maar door een toolbox of werkplekinspectie gericht aan een medewerker voor te leggen, gaat hij zelf meer nadenken over veiligheid. Elke toolbox in de app bevat ook enkele meerkeuzevragen, die werknemers individueel of in groepsverband kunnen beantwoorden. Na het invullen krijgen ze meteen feedback of het gegeven antwoord correct is. Bij foutief invullen, krijgen ze te zien wat het juiste antwoord had moeten zijn."

Maatwerk

Het is de bedoeling dat de werkgever de app zelf kan aanpassen aan zijn bedrijf en branche. "De werkgever krijgt toegang tot een webportaal en kan de desbetreffende toolboxes voor zijn branche selecteren", legt Van Eijk uit. Ze maakt deel uit van de begeleidingsgroep die bij het ontwikkelen van de inhoud is betrokken. "In het webportaal kan de werkgever zien hoeveel vragen er goed of fout zijn beantwoord door de medewerkers. Zodra één of meerdere medewerkers de toolbox hebben afgerond, krijgt de leidinggevende - en eventueel andere medewerkers die zijn aangevinkt in het webportaal - een bericht dat de toolbox is uitgevoerd en welke vragen goed en fout zijn beantwoord en hoe vaak en door wie. Met deze informatie kun je dan aan de slag en maatregelen nemen om de veiligheid te verhogen. Dat kan bijvoorbeeld door een extra toolbox te geven over een bepaald onderdeel of onderwerp of nog een extra één-op-één-voorlichting of 'klassikaal' uitleg te geven. Medewerkers kunnen in de app ook bijna-ongevallen melden. Dat laatste vindt Van Eijk een belangrijk punt. "Bijna-ongevallen worden namelijk nauwelijks gemeld. Door dat verplicht te maken via de app denk ik dat je de veiligheid kunt verhogen."

Daarnaast zou het mooi zijn als een werkgever een eigen filmpje kan maken voor in een toolbox, oppert ze. "Behalve dat je de toolbox dan echt toespitst op het eigen bedrijf zet je daarmee meteen de medewerker die in het filmpje voorkomt in het zonnetje. Dat maakt het doornemen van een toolbox voor collega's meteen een stuk leuker."

Van Zoest beaamt de meerwaarde van maatwerk. "De werkgever kan zelf knippen en plakken in de app, informatie toevoegen die voor zijn bedrijf van belang is of informatie eruit halen die er voor zijn bedrijf niet toe doet. Dat maakt de digitale versie van de toolbox een stuk efficiënter."

Daarbij noemt ze nog een ander voordeel. "Alle digitale informatie die wordt verzameld in de app kan als aantoonbaar bewijs worden opgevoerd. Behalve verslagen van werkplekinspecties

kan meteen worden gezien welke actiepunten er zijn uitgerold en wanneer deze acties dienen te worden ondernomen. Daarnaast kun je bij ongevallen bijvoorbeeld meteen aan de Inspectie SZW laten zien welke mensen welke toolbox hebben gevolgd en dat je als werkgever voldoende voorlichting hebt gegeven. Ook als het gaat om VCA is het direct aantoonbaar welke toolbox wanneer is gedaan en door wie", zegt Van Zoest. Op dit moment wordt gekeken hoe met de dienst kan worden voldaan aan de eisen van VCA met betrekking tot het geven van toolboxes, zodat de dienst 'VCA-proof' wordt.

Belang van de werknemer

Maar hebben al die medewerkers wel zin in zo'n app? Van Eijk denkt van wel. "We hebben ervaring met onze eigen Grip-app. We hebben bij de introductie hiervan al onze medewerkers een smartphone gegeven. In het begin was er wel wat weerstand, vooral van werknemers die nog een oude Nokia gebruikten, maar nu zien ze het gemak ervan in. Ze hoeven ook geen papieren meer in te vullen, kunnen gemakkelijker hun werktijden bijhouden en zelf dagrapporten maken. Als ze nu acht uur en een kwartier werken, krijgen ze die acht uur en een kwartier ook uitbetaald. De nieuwe veiligheidsapp is volgens haar ook vooral in het belang van de werknemer zelf. "Door veilig te werken, bescherm je jezelf."

De Veilig Vakwerk-app moet in januari 2018 gereed zijn (zie kader). "Mijn ideaal is dat ik een datum aanklik en dat dan op de juiste dag de juiste toolbox naar de juiste medewerkers wordt gestuurd, zodat zij in hun eigen tijd de toolbox kunnen doornemen en op het werk zelf vragen kunnen stellen", zegt Van Eijk. "Op die manier maken we optimaal gebruik van de digitalisering." De noodzaak van veiliger werken, is voor haar helder. "Elk jaar keren zeventig medewerkers niet meer terug naar huis na een werkdag. De bouw, een sector waarin wij ook werkzaam zijn, kent het hoogste aantal dodelijke ongevallen. Dat laat zien dat veiligheid echt prioriteit verdient. Een ongeluk zit in een klein hoekje."

TEKST & FOTO: Marjolein van Woerkom